

УТВЪРДИЛ:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ*

УК - 1 / 28. 01. 2020 г.

УТВЪРДИЛ:

ДИМИТЪР РАДЕВ
УПРАВИТЕЛ НА
БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

УКАЗАНИЕ

за изготвяне и предоставяне на информация
за целите на регулирането и контрола върху регистрацията на сделките
с държавни ценни книжа на вторичния пазар

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. Това Указание определя реда и начина за изготвяне и предоставяне от поддепозитарите на държавни ценни книжа (ДЦК) на информация, необходима за целите на регулирането и контрола върху регистрацията на сделките с ДЦК на вторичния пазар от Министерството на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ).

Чл. 2. Настоящото Указание регламентира предоставянето на информация от поддепозитарите на ДЦК на МФ и БНБ по реда на Наредба № 5¹ за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа и на Наредба № 15² за контрол върху сделките с държавни ценни книжа.

Чл. 3. Информацията по чл. 2 се предоставя от поддепозитарите на ДЦК, които са участници в Електронната система за регистриране и обслужване на търговията с държавни ценни книжа (ЕСРОТ).

Раздел II

Обхват на информацията и срокове за предоставяне

Чл. 4. Поддепозитарите на ДЦК предоставят на МФ и на БНБ:

1. Справка за ДЦК, водени по индивидуални сметки на клиенти (Приложение № 1);

¹ Чл. 24, ал. 1 от Наредба № 5 на МФ и БНБ от 4 октомври 2007 г. за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа (обн., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2013 г., изм. и доп., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24 юни 2015 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2017 г.).

² Чл. 12 от Наредба № 15 на МФ и БНБ от 4 октомври 2007 г. за контрол върху сделките с държавни ценни книжа (обн., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 29 от 7.04.2017 г.).

2. Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитара с участниците в ЕСРОТ (Приложение № 2);

3. Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитара с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите (Приложение № 3).

Чл. 5. Справките по чл. 4 са месечни и се предоставят не по-късно от 10-то число на месец, следващ отчетния период.

Чл. 6. Данните в справката по чл. 4, т. 1 са към края на отчетния период. За край на отчетния период се счита последният календарен ден за съответния месец.

Чл. 7. Справката по чл. 4, т. 2 съдържа регистрираните сделки и операции с ДЦК с други участници в ЕСРОТ, приключили през отчетния месец, сключени на вторичния ОТС пазар, на регулиран пазар и на многостраница система за търговия.

Чл. 8. Справката по чл. 4, т. 3 съдържа регистрираните сделки и операции с ДЦК на поддепозитара с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите през отчетния месец, сключени на вторичния ОТС пазар и на регулиран пазар.

Чл. 9. Полдепозитарите на ДЦК, които водят индивидуални сметки, отчитащи притежаваните ДЦК от клиенти на участници в ЕСРОТ, които не са поддепозитари на ДЦК, предоставят справки съгласно структурата на Приложение № 1 за тези клиенти, като указват името на съответния участник.

Чл. 10. При попълването на справките не се допускат промени, изтриване или допълване на образците.

Раздел III

Контрол върху информацията

Чл. 11. Министерство на финансите и БНБ извършват регулярен контрол върху предоставените данни и при установяване на неточности изискват от полдепозитарите на ДЦК своевременно отстраняване на всички несъответствия, свързани с предоставените по реда на това Указание справки.

Чл. 12. (1) Поддепозитарите на ДЦК са длъжни да предоставят чиста, точна и достоверна информация в справките по чл. 4, съгласно реда и сроковете в настоящото Указание.

(2) Полдепозитарите на ДЦК информират своевременно МФ и БНБ при установяване на неточности, пропуски и/или грешки във вече предоставените справки и предприемат съответните мерки за тяхното отстраняване.

(3) Полдепозитарите на ДЦК изготвят коригирани справки, в които са отстранени констатираните неточности, пропуски и/или грешки по чл. 12, ал. 2 за всички периоди, за които те се отнасят, и ги предоставят на МФ и БНБ в най-кратък срок.

Чл. 13. След получаване на коригираната информация по чл. 11 и чл. 12, ал. 3 МФ и БНБ извършват допълнителна проверка на предоставените данни, като при несъответствии и/или необходимост може да бъде извършена и проверка на място съгласно разпоредбите на Наредба № 15.

Заключителни разпоредби

§ 1. Указанието се издава на основание § 5 от преходните и заключителни разпоредби на Паредба № 15 на МФ и БНБ от 4 октомври 2007 г. за контрол върху сделките с държавни ценни книжа (оби., ДВ, бр. 85 от 23.10.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 29 от 7.04.2017 г.).

§ 2. Пастоящото Указание е утвърдено от министъра на финансите и управителя на БНБ и влиза в сила от 02.03.2020 г.

§ 3. Неразделна част от пастоящото Указание са следните Приложения:

1. Приложение № 1 - Справка за ДЦК, водени по индивидуални сметки на клиенти – указания за попълване и предоставяне;

2. Приложение № 2 - Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитара с участниците в ЕСРОТ – указания за попълване и предоставяне;

3. Приложение № 3 - Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитара с негови клиенти и между клиенти на поддепозитарите – указания за попълване и предоставяне.

Приложение № 1

Суперекза 55 ДЦК, вогнені по піднімальному агрегату сметки на кінець

Указания за попълване и представяне на информацията

1. Технически изисквания:

Наименованието на файла представлява 18 символа от вида XXXXXXXXXXXXXXXXX23 и следва да съдържа: периода/датата, за която се отнасят данните, във формат – ММYY, датата на генериране на файла във формат – DDMMYYYY, кода на участника в ЕСРОТ, референтния номер 23. Всички символи в наименованието на файла се изписват слято, без разделителни липии и/или интервали.

Справката се предоставя по електронен път на МФ³ и БНБ⁴ в срока, указан в чл. 5 на Указанието. Файлът се запазва и изпраща в .csv (Comma delimited).

При липса на данни за съответният период поддепозитарите предоставят празни таблици.

2. Методологически указания:

Емисиите в Приложението № 1 се отчитат по номинална стойност в оригиналната валута на емитиране и се разделят според срочността на: краткосрочни, средносрочни и дългосрочни⁵, като емисиите във всяка група се подреждат по датата им на емитиране. Когато дадена емисия се пацежира в рамките на месеца, тя се рапортова и се премахва от списъка на месеца, следващ месец на пацежирането. В случай че дадена емисия с сметириана в рамките на месеца, същата се включва в справката за съответния месец.

3. Указания за попълване на таблицата в колона:

- 1) ISIN – международен идентификационен номер на емисията държавни ценни книжа;
- 2) Валута – видът на валутата на емисията държавни ценни книжа се попълва в съответствие със стандартния трибуквен код по ISO;
- 3) Инвестиционни посредници - банки (колона „ИП банки“) – банки, които са получили лиценз от БНБ за извършване на услуги и дейности по предоставяне на една или повече инвестиционни услуги и извършване на една или повече инвестиционни дейности по занятие (чл.

³ Справките се предоставят на МФ по изградената от МФ FTPS връзка. Отчетните форми се записват в личната папка на институцията, създадена от МФ. Наредите за FTPS връзката, изградена между МФ и съответният поддепозитар на ДЦК се сменят постепенно през април и октомври на всяка календарна година, съвместно с дирекция „Информационни системи“ в МФ.

⁴ Справките се предоставят на БНБ по VPN чрез изграждения FINNET портал за обмен на информация с финансовите институции. Отчетните форми се записват в директория FISC в личната папка на институцията в портала FINNET при спазване на зададената конвенция за имета на файловете.

⁵ Видове ценни книжа според срочността: „краткосрочни държавни ценни книжа“ – със срок за изплащане до една година включително; „средносрочни държавни ценни книжа“ – със срок за изплащане от една до пет години включително; „дългосрочни държавни ценни книжа“ – със срок за изплащане над пет години (Наредба № 5 на МФ и БНБ, чл. 2 (2)).

8 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по-нататък ЗПФИ), в т.ч. банка със седалище в трета държава, която с получила лиценз от БНБ да осъществява дейност в Република България чрез клон (чл. 2, ал. 5, т. 2 от Закона за кредитните институции, по-нататък ЗКИ);

4) Инвестиционни посредници – други инвестиционни посредници по смисъла на ЗПФИ (колона „ИП други инвестиционни посредници (по смисъла на ЗПФИ)“) – акционерно дружество или дружество с ограничена отговорност със седалище и адрес на управление на територията на Република България, получило лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, което не е банка (чл. 7, ал. 1 и чл. 7, ал. 3 по реда на чл. 45 и 49 от ЗПФИ);

5) Инвестиционни посредници – чуждестранни инвестиционни посредници (колона „ИП чуждестранни инвестиционни посредници“) – инвестиционни посредници със седалище в други държави, предоставящи инвестиционни услуги и извършващи инвестиционни дейности по запятирис (чл. 22, ал. 1 от ЗКИ и чл. 7, ал. 3 по реда на чл. 46 от ЗПФИ);

6) Пенсионни фондове – универсални пенсионни фондове (колона „ПФ УПФ“) – фонд, учреден от лицензирано пенсионноосигурително дружество с решениес на общото събрание на акционерите му и получил разрешение за управление от Комисията за финансов надзор (КФН) (чл. 137 и чл. 145 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)), включват се и чуждестранни пенсионноосигурителни дружества;

7) Пенсионни фондове - професионални пенсионни фондове (колона „ПФ ППФ“) -- фонд, учреден от лицензирано пенсионноосигурително дружество с решение на общото събрание на акционерите му и получил разрешение за управление от КФН (чл. 140 и чл. 145 КСО);

8) Пенсионни фондове – доброволни пенсионни фондове и доброволни пенсиионни фондове по професионални схеми (колона „ПФ ДПФ, вкл. ДПФПС“) – фонд, учреден с решениес на общото събрание на лицензирано пенсионноосигурително дружество и получил разрешение за управление от КФН (чл. 214 и чл. 218 от КСО);

9) Застрахователни дружества - общозастрахователни (колона „ЗД общозастрахователни“)⁶

а) акционерно дружество, европейско дружество, взаимозастрахователна кооперация или европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, получили лиценз при условията и по реда на Кодекса за застрахованство (КЗ) (местен застраховател) за общо застраховане (чл. 12, ал. 1 във връзка с чл. 29, ал. 1, т. 2 от КЗ);

б) лице, получило лиценз за общо застраховане в друга държава членка и извършващо дейност на територията на Република България при условията на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги (застраховател от друга държава членка) клон на

⁶ Тук се включват застрахователите и презастрахователите, съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

застрахован от трета държава, регистриран по Търговския закон, получил лиценз за общо застраховане при условията и по реда на КЗ (чл. 12, ал. 1 във връзка с чл. 29, ал. 1, т. 2 от КЗ);

в) чуждестрани застрахователни дружества;

10) Застрахователни дружества - животозастрахователни (колона „ЗД животозастрахователни“)⁷

а) акционерно дружество, европейско дружество, взаимозастрахователна кооперация или европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, получили лиценз при условията и по реда на КЗ (местен застраховател) за животозастраховане;

б) клон на застраховател от трета държава, регистриран по Търговския закон, получил лиценз за животозастраховане при условията и по реда на КЗ (чл. 12, ал. 1 във връзка с чл. 29, ал. 1, т. 1 от КЗ);

в) чуждестрани застрахователни дружества.

11) Фонд за гарантиране на влоговете в банките (колона „ФГВБ“) – юридическо лице, създадено и действащо, съгласно Закона за гарантиране на влоговете в банките;

12) Други институционални инвеститори (инвестиционни дружества, договорни фондове) – лица, които попадат в обхвата на определението за институционален инвеститор по § 1, т. 1, б. „в“ от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, но не са отразени в предходна колона от Приложение № 1;

13) Чуждестрани институционални инвеститори – лица със седалище в други държави, които попадат в обхвата на определението за институционален инвеститор по § 1, т. 1, б. „в“ от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, по ние са отразени в предходна колона от Приложение № 1;

14) Други юридически лица – местни лица (колона „Други ЮЛ местни лица“) – юридически лица по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), които не са отразени в предходна колона от Приложение № 1;

15) Други юридически лица – чуждестрани лица (колона „Други ЮЛ чуждестрани лица“) – юридически лица по смисъла на чл. 4, ал. 1 от ЗКПО, които не са отразени в предходна колона от Приложение № 1, както и клонове, регистрирани в Р. България, на чуждестрани юридически лица;

16) Физически лица – местни лица (колона „ФЛ местни лица“) – физически лица с българско гражданство, които отговарят на реда и условията предвидени в Закона за българското

⁷ Тук се включват и застрахователите със смесена дейност, съгласно Паредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презстрахователите и Гаранционния фонд.

гражданство и физически лица, без отпред па гражданството, отговарящи на изискванията на чл. 4 от Закона за дадъщите върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ);

17) Физически лица - чуждестранни лица (колона „ФЛ чуждестранни лица“) – всички физически лица, които не са местни лица по смисъла на чл. 4 от ЗДДФЛ (чл. 5 от ЗДДФЛ).

Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитари участници в ЕСПОТ

Указания за попълване и предоставяне на информациите

1. Технически изисквания:

Наименованието на файла представлява 18 символа от вида XXXXXXXXXXXXXXXXX21 и следва да съдържа: периода/датата, за която се отнасят данните, във формат – ММYY, датата на генериране на файла във формат – DDMMYYYY, кода на участника в ЕСРОТ, референтния номер 21. Всички символи в наименованието на файла се изписват слаго, без разделителни линии и/или интервали.

Справката се предоставя по електронен път на МФ³ и БНБ⁴ в срока, указан в чл. 5 на Указанието. Файльт се запазва и изпраща в .csv (Comma delimited).

При липса на данни за съответния период поддепозитарите предоставят празни таблици.

2. Указания за попълване на таблицата в колона:

1. Уникален номер на операцията – вътрешнобанковият номер на съответната операция;
2. ISIN – международен идентификационен номер на съмисията ДЦК;
3. Номинална стойност – номиналната стойност във валутата на емитиране на ДЦК;
4. Код, съгласно класификацията на ЕСРОТ – кодовете за видовете сделки/операции, съгласно Приложение № 2А;
5. Продавач/Прехвърлител/Засмодател – код на участника в ЕСРОТ⁸;
6. Купувач/Приобретател/Засемополучател – код на участника в ЕСРОТ;
7. Дата на операцията – датата, на която е извършена сделката/операцията между страните;
8. Дата на сегълмент – датата на приключване на сделката/операцията в централния депозитар на ценни книжа;
9. Дата на обратно изкупуване – датата, на която ще се извърши сделката/операцията между страните за обратно изкупуване на предоставените ДЦК;
10. Цена – чиста цена (без настуцианата лихва) на сто единици номинал;
11. MIC код на пазар – идентификационен код на пазара (MIC) по стандарт ISO 10383 на мястото на търговия.

⁸ Списък на участниците в ЕСРОТ е публикуван на интернет страницата на БНБ и в ЕСРОТ.

3. Списък с кодове на видовете сделки/операции по Наредба № 5 (Приложение № 2А)

Кодове: видове сделки /операции	Описание
1000	Сделка за покупко-продажба на ДЦК между участници в ЕСРОТ
1100	Прехвърляне на ДЦК по регистри между участници
1200	Репо сделка за ДЦК между участници в ЕСРОТ с движение на средства по паричните сметки за сътърмант
1300	Репо сделка за ДЦК между участници в ЕСРОТ без движение по паричните сметки за сътърмант. (Възможна е, само когато сметките за сътърмант на парични средства в РИНГС на участниците в сделката съвпадат (чл. 5, ал. 4 от Наредба № 5))
1500	Сделка за заем на ДЦК между участници в ЕСРОТ без движение по паричните сметки за сътърмант
1600	Сделка за прехвърляне на ДЦК, притежавани от участник в ЕСРОТ към участник – чуждестранен централен депозитар на ЦК, без промяна на собствеността
1700	Сделка за прехвърляне на ДЦК, притежавани от участник в ЕСРОТ от участник – чуждестранен централен депозитар на ЦК, без промяна на собствеността

Справка за регистрираните сделки и операции с ДЦК от поддепозитари

Указания за попълване и предоставяне на информацията

1. Технически изисквания:

Наименованието на файла представлява 18 символа от вида XXXXXXXXXXXXXXXXX22 и следва да съдържа: периода/датата, за която се отнасят данните, във формат – ММYY, датата на генериране на файла във формат – DDMMYYYY, кода на участника в ЕСРОТ, референтния номер 22. Всички символи в наименованието на файла се изписват съвместно, без разделителни линии и/или интервали.

Справката се предоставя по електронен път на МФ³ и БИБ⁴, в срока, указан в чл. 5 на Указанието. Файлът се запазва и изпраща съответно в .csv (Comma delimited).

При липса на данни за съответния период поддепозитарите предоставят празни таблици.

2. Указания за попълване на таблицата в колона:

1. Уникален номер на операцията – вътрешнобанковият номер на съответната операция;
2. ISIN – международен идентификационен номер на емисията ДЦК;
3. Номинална стойност – номиналната стойност във валута на емигриране на ДЦК;
4. Код, съгласно класификацията на ЕСРОТ – кодовете⁹ за видовете сделки/операции, съгласно Приложение № 3А, с изключение на сделка с код 1;
5. Продавач/Прехвърлител/Заемодател – код на участника в ЕСРОТ/наименование¹⁰ на страната по сделката/операцията;
6. Купувач/Приобретател/Заемополучател – код на участника в ЕСРОТ/наименование¹⁰ на страната по сделката/операцията;
7. Дата на операцията – датата, на която е извършена сделката/операцията между страните;
8. Дата на сътвърдяване – датата на приключване на сделката/операцията в централния депозитар на цели книжа и в поддепозитарите за сделка с код 1;
9. Дата на обратно изкупуване - датата, на която ще се извърши сделката/операцията между страните за обратно изкупуване на предоставените ДЦК;
10. Цена – чиста цена (без патрупашата лихва) на сто единици номинал;
11. MIC код на пазар – идентификационен код на пазара (MIC) по стандарт ISO 10383 на мястото на търговия.

⁹ Сделки между клиенти на един поддепозитар, с код 1 не се отчитат в ЕСРОТ.

¹⁰ Информацията относно наименованието е в текстови формат и следва да се предостави на кирилица или латиница.

3. Списък с кодове на видовете сделки/операции по Паредба № 5 /с изключение на сделка с код 1/ (Приложение № 3А)

Кодове: видове сделки /операции	Описание
2000	Сделка за прехвърляне на ДЦК от участник в ЕСРОТ на негов клиент
2100	Сделка за изкупуване от участник в ЕСРОТ на ДЦК от негов клиент
2200	Сделка за прехвърляне на ДЦК от участник в ЕСРОТ на негов клиент с последващо обратно изкупуване
2250	Сделка за засм па ДЦК/падеж на заем между участник засмодател и негов клиент заемополучател без движение по паричните сметки за сътълмент
2300	Сделка за изкупуване от участник в ЕСРОТ на ДЦК от негов клиент с последваща обратна продажба
2350	Сделка за заем на ДЦК между участник заемополучател и негов клиент засмодател без движение по паричните сметки за сътълмент
2500	Сделка за прехвърляне на ДЦК от клиент на един участник в ЕСРОТ па друг участник в ЕСРОТ
2550	Сделка за покупко-продажба на ДЦК от клиент на един участник в ЕСРОТ па друг участник в ЕСРОТ, с движение на средства
2600	Прехвърляне на ДЦК па клиент от регистър, воден от един участник в ЕСРОТ, па регистър, воден от друг участник в ЕСРОТ
2700	Сделка за прехвърляне на ДЦК от клиент на един участник в ЕСРОТ на клиент на друг участник в ЕСРОТ
2750	Сделка за покупко-продажба на ДЦК от клиент на един участник в ЕСРОТ на клиент на друг участник в ЕСРОТ, с движение на средства
2800	Сделка за прехвърляне на ДЦК от един участник на клиент на друг участник
2850	Сделка за покупко-продажба на ДЦК от един участник в ЕСРОТ на клиента на друг участник в ЕСРОТ, с движение на средства
1	Сделка, сключена между клиенти на един и същ пощенозитар